

**STRATEGIJA IZJEDNAČAVANJA
MOGUĆNOSTI ZA OSOBE S INVALIDITETOM
NA PODRUČJU GRADA PRELOGA ZA PERIOD
OD 2020. DO 2025. GODINE**

Prelog, prosinac 2019. godine

I. UVOD

Vlada Republike Hrvatske donijela je Nacionalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine (u dalnjem tekstu Nacionalna strategija) u skladu s obvezama utvrđenim u ratificiranim međunarodnim dokumentima. Nacionalna strategija je donesena radi usuglašavanja postojećih pravnih propisa u različitim sustavima, uz nastojanje da sva područja života i djelovanja budu otvorena i pristupačna osobama s invaliditetom. Osnovni cilj provođenja jedinstvene politike za osobe s invaliditetom je stvaranje nužnih preduvjeta za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom, stavljajući naglasak na aktivni pristup, odnosno, na sposobnosti, a ne ograničenja osoba s invaliditetom. U postizanju navedenog cilja primjenjuju se sljedeća načela: poštivanje urođenog dostojanstva, osobne autonomije, uključujući slobodu osobnog izbora i neovisnost osoba; nediskriminacija; puno i učinkovito sudjelovanje i uključivanje u društvo; poštivanje razlika i prihvaćanje invaliditeta kao dijela ljudske raznolikosti i čovječnosti; jednakе mogućnosti; pristupačnost; jednakost između muškaraca i žena; poštivanje sposobnosti razvoja djece s teškoćama u razvoju i poštivanje prava djece s teškoćama u razvoju na očuvanje vlastitog identiteta.

Mjere i aktivnosti za postizanje ciljeva Nacionalne, pa tako i Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom na području Grada Preloga za period od 2020 do 2025. godine (u dalnjem tekstu Strategija Grada Preloga), provoditi će se kroz sljedeća područja djelovanja: život u zajednici; odgoj i obrazovanje; zdravstvena zaštita; socijalna skrb; stanovanje, mobilnost i pristupačnost; profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje, rad i mirovinsko osiguranje; pravna zaštita i zaštita od zlostavljanja; informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti; sudjelovanje u kulturnom životu; sudjelovanje u javnom i političkom životu; rekreacija, razonoda i sport; rizične situacije i humanitarna krzna stanja; udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu i međunarodna suradnja.

Sukladno postojećem Zakonu o socijalnoj skrbi osoba s invaliditetom je osoba koja ima dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja koja u međudjelovanju s različitim preprekama, mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s osobama bez invaliditeta.

Dijete s teškoćama u razvoju je dijete koje zbog tjelesnih, senzoričkih, komunikacijskih, govorno-jezičnih ili intelektualnih teškoća treba dodatnu podršku za učenje i razvoj, kako bi ostvarilo najbolji mogući razvojni ishod i socijalnu uključenost. Prema podacima iz Izvješća o osobama s invaliditetom iz svibnja ove godine Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u Republici Hrvatskoj živi 511.281 osoba s invaliditetom te iste čine oko 12,4 % ukupnog stanovništva RH. Najveći broj osoba s invaliditetom je u dobroj skupini 65+ dok je 42 % osoba u radno aktivnoj dobi. U Međimurskoj županiji živi 9.358 osoba s invaliditetom, od čega su 5.173 muški (55 %) i 4.185 žene (45 %), te tako osobe s invaliditetom čine 8,4 % ukupnog stanovništva Međimurske županije.

Prema dijagnozama, koje u potpunosti ili u većoj mjeri određuju osobu s invaliditetom, najveći broj je u kategoriji organski i simptomatski duševni poremećaji (1007 osoba), shizofrenija (735 osoba), cerebralna paraliza (578 osoba), vidni poremećaji i sljepoča (436 osoba) i poremećaji sluha (367 osoba).

Prema dostupnim podacima o obrazovanju 75 % osoba s invaliditetom s područja Županije nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 17 % osoba s invaliditetom ima srednju stručnu spremu dok je tek 1 % osoba s višom

ili visokom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje ima 7 % osoba s invaliditetom.

Prema podacima iz sustava socijalne skrbi, osobe s invaliditetom, u najvećem broju žive u obitelji i to 84 % dok ih oko 12 % živi samo. 2 % osoba s invaliditetom ima udomitelja ili skrbnika i isti postotak boravi u nekoj od ustanova. Oko 50 % osoba, koja ostvaruju neka prava iz sustava socijalne skrbi imaju potrebu za pomoći i njegu u punom opsegu i Barthelov indeks im je od 0 do 60.

U sustavu obrazovanja izdano je 2696 rješenja o primjerenom obliku školovanja s time da su oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije te specifične teškoće u učenju najčešći specificirani uzroci za donošenje takvih rješenja. Primjereni oblik školovanja provodi se, u većini slučajeva u redovnom programu uz prilagodbu sadržaja i individualne postupke.

Na području Međimurske županije živi 369 branitelja s invaliditetom.

Relevantni podaci o osobama s invaliditetom s područja Grada Preloga na postoje. Prema dobivenim podacima od strane udruga osoba s invaliditetom koje djeluju na području Grada Preloga, odnosno okupljaju članstvo s područja Grada, na području Grada Preloga živi 78 osoba s invaliditetom. Od tog broja su 23 osobe s intelektualnim teškoćama, 37 s nekom vrstom tjelesnog invaliditeta, s vidnim poremećajima i sljepoćom 8 osoba i 10 osoba s poremećajima sluha i gluhoćom.

Prema dostupnim podacima na području Grada Preloga živi 8 djeca s teškoćama u razvoju koje su uključene u sustav predškolskog obrazovanja.

Podaci o osobama s invaliditetom su definitivno veći. Jedan dio osoba s invaliditetom nisu članovi udruga osoba s invaliditetom a za jedan dio osoba s invaliditetom i nemaju utvrđenu invalidnost odnosno tjelesno oštećenje.

II. PODRUČJA DJELOVANJA

1. ŽIVOT U ZAJEDNICI

Područje djelovanja Strategije Grada Preloga, život u zajednici usmjereno je na stvaranje uvjeta za provođenje procesa deinstitucionalizacije i omogućavanje života u zajednici osobama s invaliditetom.

Grad Prelog će se uključiti u proces razvijanja i širenja mreže izvaninstitucionalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom usmjerenih njihovom punom uključivanju u život zajednice.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 1.1.

Provedba procesa deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj AKTIVNOST 1.1.1. Sudjelovati u analizi županijskog socijalnog plana u svrhu osiguravanja vertikalne i horizontalne koordinacije u planiranju mreže socijalnih usluga za domove socijalne skrbi kao potencijalne pružatelje potrebnih usluga

Nositelji: Međimurska županija

Sunositelji: Grad Prelog

Indikatori: sudjelovanje u analizi županijskog socijalnog plana – prema potrebi

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

2. ODGOJ I OBRAZOVANJE

Obrazovanje, kao cjeloživotni proces stjecanja znanja i vještina, odnosno razvoja sposobnosti je važan aspekt života svakog pojedinca. Obrazovni sustav je utemeljen na znanstvenim spoznajama te osigurava poštivanje ljudskih prava i prava djece, kao i pravo svakog pojedinca na inkluzivno obrazovanje.

Inkluzivno obrazovanje podrazumijeva uvažavanje različitosti svakog pojedinca te prilagodbu obrazovnog sustava, kao i školskih i predškolskih ustanova potrebama, mogućnostima, sposobnostima i interesima svojih korisnika, kako bi osobnost svakog pojedinca došla do punog izražaja.

Obrazovanje je sveobuhvatno, odnosi se na sva životna razdoblja, od predškolskoga do profesionalnoga obrazovanja i usavršavanja te cjeloživotnoga učenja. Cilj je uključiti što veći broj djece s teškoćama u razvoju u redoviti sustav predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog te visokoškolskog odgoja i obrazovanja u sredini u kojoj dijete/mlada osoba živi.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 2.1.

Uspostaviti jedinstveni sustav osiguravanja neposredne potpore pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika

AKTIVNOST 2.1.1. Osigurati uslugu pomoćnika u predškolskim ustanovama

Nositelji: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Dječji vrtić Fijolica Prelog, Dječji vrtić Vesela loptica Prelog

Indikatori: osigurani pomoćnici u predškolskim ustanovama – 4 osobe

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, predškolske ustanove

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST 2.1.2. Osigurati djeci s teškoćama u razvoju ranu intervenciju

Nositelji: Grad Prelog, MURID

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, MURID

Indikatori: osigurana rana intervencija djeci s teškoćama u razvoju – 1 dijete

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, MURID, Međimurska županija, Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST 2.1.3. Osigurati uslugu pomočnika u nastavi

Nositelji: Grad Prelog, Međimurska županija

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Osnovna škola Prelog, Osnovna škola Draškovec, Srednja škola Prelog,

Indikatori: osigurani pomočnici u nastavi – 5 osoba

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, obrazovne ustanove, Međimurska županija, Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 2.2.

Poticati projekte organizacija civilnog društva s ciljem pružanja izvaninstitucionalnih oblika potpore učenicima s teškoćama u razvoju u odgoju i obrazovanju

AKTIVNOST 2.2.1. Osigurati bespovratna sredstva organizacijama civilnog društva za provedbu projekata s ciljem pružanje potpore učenicima s teškoćama u razvoju u područnju izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja

Nositelji: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Osnovna škola Prelog, Osnovna škola Draškovec, Srednja škola Prelog

Indikatori: osigurane izvaninstitucionalne aktivnosti – 1 godišnje

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, udruge osoba s invaliditetom, Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 2.3.

Povećati dostupnost visokog obrazovanja

AKTIVNOST 2.3.1. Osigurati studentske kredite za studente s invaliditetom

Nositelji: Grad Prelog

Sunositelji: -

Indikatori: osigurani studentski krediti studentima s invaliditetom – prema potrebi

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Osobe s invaliditetom imaju pravo na uživanje najvećega mogućega zdravstvenog standarda bez diskriminacije na osnovi invaliditeta. Osobama s invaliditetom mora se pružati isti opseg, kvaliteta i standard besplatnih i dostupnih zdravstvenih i

rehabilitacijskih usluga koje se pružaju ostalim građanima, uključujući usluge vezane za spolno i reproduksijsko zdravlje te zdravstvene programe kojima je obuhvaćeno cijelo stanovništvo.

Zabranjena je diskriminacija osoba s invaliditetom u osiguravanju zdravstvenog osiguranja i životnog osiguranja te se to osiguranje pruža pod poštenim i razumnim uvjetima te se sprječava svako uskraćivanje zdravstvene zaštite ili zdravstvenih usluga na osnovi invaliditeta. U sustavu zdravstvene zaštite mora se kontinuirano provoditi uklanjanje građevinskih prepreka i opremanje funkcionalnim pomagalima s ciljem osiguranja pristupačnosti osobama s invaliditetom.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 3.1.

Osigurati pristupačnost i informacijsku podršku za osobe s invaliditetom u zdravstvenim ustanovama

AKTIVNOST: 3.1.1. Osigurati arhitektonsku pristupačnost objekata zdravstvenih ustanova osobama s invaliditetom

Nositelji: Grad Prelog, Dom zdravlja Čakovec

Sunositelji: privatne zdravstvene ustanove

Indikatori: osigurana pristupačnost objekata zdravstvenih ustanova – 4 ustanove

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, zdravstvene ustanove

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 3.1.2. Osigurati informacijsku podršku za gluhe, slijepе i druge osobe s invaliditetom u zdravstvenim ustanovama

Nositelji: Grad Prelog, Dom zdravlja Čakovec

Sunositelji: privatne zdravstvene ustanove

Indikatori: osigurana informacijska podrška gluhim, slijepim i drugim osobama s invaliditetom u zdravstvenim ustanovama – 4 ustanove

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, zdravstvene ustanove

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 3.1.3. Podupirati nabavu nove medicinske opreme prilagođene osobama s invaliditetom u zdravstvenim ustanovama

Nositelji: Grad Prelog, Dom zdravlja Čakovec

Sunositelji: privatne zdravstvene ustanove, civilne udruge

Indikatori: nabavljena nova medicinska oprema prilagođena potrebama osoba s invaliditetom u zdravstvenim ustanovama – ginekološki stol prilagođen ženama s invaliditetom

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, zdravstvene ustanove

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 3.1.4. Osigurati informacije vezano uz organizirane preventivne pregledе za osobe s invaliditetom

Nositelji: Grad Prelog, Dom zdravlja Čakovec, Županijska bolnica Čakovec

Sunositelji: MEDIKOL, privatne zdravstvene ustanove

Indikatori: objavljene informacije o organiziranim preventivnim pregledima – 1 x godišnje

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, zdravstvene ustanove

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 3.2.

Poticati projekte Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i organizacija civilnog društva s ciljem educiranja i podizanja svijesti građana o zdravom načinu života

AKTIVNOST: 3.2.1. Osigurati sredstva za projekte koji educiraju i podižu svijest građana o zdravom načinu prehrane, potrebi tjelesne aktivnosti, štetnosti pušenja cigareta, konzumiranju alkohola i opojnih droga za osobe s invaliditetom

Nositelji: Grad Prelog, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije

Sunositelji: udruge civilnog društva, udruge osoba s invaliditetom

Indikatori: organizirane edukacije i tjelesne aktivnosti – 2 x godišnje

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, Zavod za javno zdravstvo MŽ

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 3.3.

Poticati projekte Udruge „Pomoć neizlječivima“ Čakovec sa svrhom promicanja svijesti o raznim oblicima pomoći bolesnicima koji boluju od teških i progresivnih bolesti

AKTIVNOST: 3.3.1. Osigurati sredstva za projekte Udruge „Pomoć neizlječivima“ Čakovec koje pomažu obiteljima u pomoći u brizi oko teških bolesnika

Nositelji: Grad Prelog, Udruga „Pomoć neizlječivima“

Sunositelji: udruge civilnog društva, udruge osoba s invaliditetom

Indikatori: osigurana palijativna skrb obiteljima – 2 x godišnje

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, Udruga „Pomoć neizlječivima“

Razdoblje provedbe: kontinuirano

4. SOCIJALNA SKRB

Socijalna skrb, koja čini sastavni dio sustava socijalne zaštite, usmjerena je prema zbrinjavanju i uključivanju u društvo socijalno najugroženijih građana, odnosno socijalno osjetljivih skupina, pa je samim time nesporna njezina uloga u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, pogotovo osoba s invaliditetom.

Sustav socijalne skrbi temelji se na načelu supsidijarnosti, odnosno odgovornosti pojedinca i obitelji za vlastitu socijalnu sigurnost, a uloga države, pa tako i lokalne zajednice, je pomagati u tome s ciljem sprječavanja, ublažavanja i otklanjanja socijalne ugroženosti.

Prilikom ostvarivanja socijalne skrbi može se govoriti o dvije kategorije korisnika. Prvi su oni koji se smatraju siromašnima zbog toga što nemaju nikakvih vlastitih prihoda ili su im prihodi manji od propisanih cenzusa, odnosno nedostatni za podmirenje osnovnih životnih potreba.

Dругa je kategorija ona koja socijalnu skrb ostvaruje u svrhu zadovoljavanja specifičnih potreba, nastalih uglavnom zbog invaliditeta, starosti, psihičke bolesti, ovisnosti i dr.

Osobama s invaliditetom, bez obzira na uzrok i okolnosti nastanka oštećenja, potrebno je osigurati odgovarajuću razinu informiranosti te pružanje brzih i dostupnih informacija o ostvarivanju pojedinih prava koja se mogu ostvariti u sustavu socijalne skrbi.

Pritom je nužno posebnu pozornost posvetiti ranjivim skupinama unutar ove populacije - djevojčicama i ženama s invaliditetom, osobama s težim stupnjem invaliditeta, osobama koje žive u ruralnoj sredini, osobama s invaliditetom starije

životne dobi, siromašnim osobama s invaliditetom, roditeljima s invaliditetom, roditeljima djece s teškoćama u razvoju i dr.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 4.1.

Unaprijediti sustav informiranja i edukacije osoba s invaliditetom i njihovih obitelji o pravima i uslugama u području obiteljske i socijalne zaštite

AKTIVNOST: 4.1.1. Osigurati bespovratna sredstva za projekte i programe udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom u cilju edukacije i informiranja osoba s invaliditetom i njihovih obitelji o njihovim pravima, na njima pristupačan način, kako bi im se omogućilo samozagovaranje, odnosno samozastupanje u ostvarivanju njihovih prava

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: organizirane edukacije i pružene informacije o pravima osoba s invaliditetom – 1 x godišnje

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, civilne udruge

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 4.2.

Izraditi kartoteku osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju s ciljem pomoći i unaprjeđenje kvalitete života osoba s invaliditetom i obitelji djece s teškoćama

AKTIVNOST: 4.2.1. Izraditi kartoteku osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju s socio-anamnestički podacima, članovima obitelji, uvjetima stanovanja i izraženim potrebama

Nositelj: Grad Prelog, Savjet za socijalnu skrb Grada Preloga

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: izrađena kartoteka osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju – 1

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, civilne udruge

Razdoblje provedbe: do 2025. godine

AKTIVNOST: 4.2.2. Osigurati financijska sredstva i druge vrste pomoći osobama s invaliditetom s ciljem povećanje kvalitete života osoba s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog, Savjet za socijalnu skrb Grada Preloga

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: osigurana financijska sredstva i druge vrste pomoći – 50.000,00 kn godišnje

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, civilne udruge

Razdoblje provedbe: kontinuirano

5. STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST

Stanovanje, mobilnost i pristupačnost osnovni su preduvjeti za provođenje svih aktivnosti svakodnevnog života osoba s invaliditetom i njihovog uključivanja u zajednicu.

Uzimajući u obzir ljudsku različitost, a radi osiguravanja ravnopravnih mogućnosti u ekonomiji, izgrađenom okruženju, komunikacijama, uslugama, kulturi, turizmu, sportu i dr., jedna od najvažnijih zadaća je promicanje univerzalnog dizajna.

Univerzalni dizajn označava oblikovanje proizvoda, okruženja, programa i usluga tako da ih mogu koristiti svi ljudi u najvećoj mogućoj mjeri, bez potrebe prilagođavanja ili posebnog oblikovanja.

Univerzalni dizajn neće isključivati pomoćne naprave za određene skupine osoba s invaliditetom u onim slučajevima kada je to potrebno. Tu treba istaknuti i potrebu jednokratne prilagodbe stambenog prostora osobe s invaliditetom.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 5.1.

Nadzirati provedbu propisa za osiguravanje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti kod gradnje novih i rekonstrukcije postojećih građevina

AKTIVNOST: 5.1.1. Pratiti provedbu propisa za osiguranje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti kod gradnje novih i rekonstrukcije postojećih građevina sukladno Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: kontrola projekata kod gradnje novih i rekonstrukcije postojećih građevina – 20 projekata

Izvori potrebnih finansijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 5.1.2. Izraditi objedinjeni obrazac ankete u svrhu osiguravanja kvalitete i točnosti u prikupljanju podataka za izradu objedinjenih godišnjih izvješća za županije o ukupnom broju izdanih akata i broju intervencija (zabilježenih nepravilnosti) u postupcima izdavanja tih akata zbog neprimjene odredbi o pristupačnosti građevina uz obvezu dostave podataka Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja zaključno s 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: -

Indikatori: izrađen objedinjeni obrazac ankete – 1

Izvori potrebnih finansijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: do 2025.

MJERA 5.2.

Osiguranje pristupačnosti građevina koje za svoj rad koriste tijela javne vlasti

AKTIVNOST: 5.2.1. Osigurati posebnu proračunska poziciju na kojoj će se planirati i iskazivati utrošena finansijska sredstva za uklanjanje građevinskih i drugih prepreka uvezši u obzir uvođenje univerzalnog dizajna

Nositelj: Grad Prelog, tijela državne vlasti, javne ustanove

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: izgradnja lifta – 1

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, Ministarstvo hrvatskih branitelja

Razdoblje provedbe: do 2025.

MJERA 5.3.

Poticati osiguravanje pristupačnosti stambenih objekata osobama s invaliditetom
AKTIVNOST: 5.3.1. Osiguravati pristupe stambenim objektima u kojem žive osobe s invaliditetom koje se zbog postojećih prepreka ne mogu samostalno kretati ni uz pomoć ortopedskih pomagala

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, trgovačka društva

Indikatori: osiguran pristup stambenim objektima osobama s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta – 1

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, Ministarstvo hrvatskih branitelja

Razdoblje provedbe: do 2025.

MJERA 5.4.

Osiguravanje pristupačnosti javnog prometa i prilagođenog prijevoza osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju

AKTIVNOST: 5.4.1. Osiguravanje pristupačnosti javnog cestovnog prometa i prilagođenog prijevoza osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: osigurani prijevoz prilagođenim vozilom za prijevoza osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju – 1

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, udruge osoba s invaliditetom

Razdoblje provedbe: do 2025.

AKTIVNOST: 5.4.2. Subvencioniranje javnog cestovnog prometa i prilagođenog prijevoza osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: subvencionirani prijevoz osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju – prema potrebi

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: do 2025.

6. PROFESIONALNA REHABILITACIJA, ZAPOŠLJAVANJE, RAD I MIROVINSKO OSIGURANJE

Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje ključni su elementi društvene uključenosti i ekonomске neovisnosti osoba s invaliditetom, a rad i zaposlenost temeljni su uvjet njihove integracije u redovne životne uvjete.

Potrebno je poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada primjenjujući načela antidiskriminacijske politike. Zabranu diskriminacije odnosi se na sve oblike zapošljavanja, počevši od odabira kandidata, obavljanja posla, do osiguravanja sigurnih uvjeta rada.

Korištenjem prava prednosti pri zapošljavanju u javnom sektoru osobama s invaliditetom je olakšano zapošljavanje u odnosu na druge kandidate koji ostvaruju jednake stručne i druge uvjete koji se traže za radno mjesto.

Sustav profesionalne rehabilitacije sastoji se od tri uzastopne komponente: profesionalnog usmjeravanja, sposobljavanja za produktivni rad i zapošljavanja. Pravo na rad i zapošljavanje osoba s invaliditetom jedno je od temeljnih ljudskih prava i onemogućavanje ostvarivanja toga prava predstavlja njihovo kršenje i diskriminaciju.

Jedna od najvećih zapreka zapošljavanju osoba s invaliditetom je negativan stav društva zasnovan na stereotipima i predrasudama o slabijim radnim potencijalima osoba s invaliditetom. Međutim, pokazuje se da je najbolje sredstvo u otklanjanju spomenutih stereotipa i predrasuda upravo rad ovih osoba.

Za poboljšanje položaja osoba s invaliditetom na tržištu rada neophodno je povezati djelatnosti obrazovanja, zdravstva, civilnog društva i institucija koje djeluju na tržištu rada. Potrebno je kontinuirano raditi na podizanju razine svijesti o potrebi zapošljavanja osoba s invaliditetom, kao i na spoznaji o njihovim radnim i socijalnim vrijednostima.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 6.1.

Provoditi mjere aktivne politike zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada

AKTIVNOST: 6.1.1. Redovno informiranje javnosti i poslodavce o potrebama i mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: organizacija radionica u cilju senzibilizacije, razmjene iskustva te primjeri dobre prakse zapošljavanja osoba s invaliditetom – 1 x godišnje

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 6.1.2. Poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom kroz osiguravanje individualizirane podrške

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje Čakovec, Pučko otvoreno učilište Čakovec, poslodavci, druge JLS i Međimurska županija

Indikatori: osiguravanje individualizirane, stručne podrške u svrhu poticanja zapošljavanja osoba s invaliditetom – 3 osobe godišnje

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 6.1.3. Poticanje zapošljavanja žrtava obiteljskog nasilja kroz osiguravanje individualizirane podrške

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Hrvatski zavod za zapošljavanje Čakovec, Pučko otvoreno učilište

Čakovec, poslodavci, druge JLS i Međimurska županija

Indikatori: osiguravanje individualizirane, stručne podrške u svrhu poticanja zapošljavanja žrtava obiteljskog nasilja – 1 osoba godišnje

Izvori potrebnih finansijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 6.2.

Povećati dostupnost informacija i edukacija kojima se promiču različiti oblici samozapošljavanja osoba s invaliditetom i osigurati učinkovite mjere za poticanje samozapošljavanja osoba s invaliditetom

AKTIVNOST: 6.2.1. Prikupljanje i objavljivanja informacija i primjere dobre prakse na službenoj internetskoj stranici kojima se promiču različiti oblici samozapošljavanja osoba s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: objavljene informacije i primjeri dobra prakse na www.prelog.hr

Izvori potrebnih finansijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 6.2.2. Organizacija edukacija o različitim oblicima samozapošljavanja osoba s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje Čakovec, Pučko otvoreno učilište Čakovec, poslodavci, druge JLS i Međimurska županija

Indikatori: organizacija radionica – edukacija za samozapošljavanje osoba s invaliditetom – 1 x godišnje

Izvori potrebnih finansijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 6.2.3. Donjeti mjere za poticanje samozapošljavanje osoba s invaliditetom, posebno žena s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje Čakovec, poslodavci, Međimurska županija

Indikatori: donjete mjere za samozapošljavanje osoba s invaliditetom – 1 odluka

Izvori potrebnih finansijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

7. PRAVNA ZAŠTITA I ZAŠTITA OD ZLOSTAVLJANJA

Republika Hrvatska se odredila kao država koja posebnu skrb posvećuje zaštiti osoba s invaliditetom i njihovu uključivanju u društveni život. Zajamčena je jednakost pred zakonom, jednakost pred sudovima i tijelima koja imaju javne ovlasti te se osigurava pravna pomoć. S obzirom na specifičnosti koje prate osobe s invaliditetom glede njihove poslovne sposobnosti, ukazuje se potreba za poštivanjem pozitivnih propisa kako bi osobe s invaliditetom što kvalitetnije uživale prava koja im pripadaju. Ranjivost s kojom se, u većoj ili manjoj mjeri, susreću osobe s invaliditetom pogodna je za zlouporabu, slijedom čega su pojedine društvene skupine učestalije podvrgnute nasilju, što povećava opasnost višestruke viktimizacije (primjerice, žena koja je pripadnica nacionalne manjine i k tome osoba s težim oblikom invaliditeta). Ovaj, posebice osjetljiv segment, prvenstveno zahtjeva edukaciju i podizanje razine svijesti o potrebi poštivanja ljudskih prava kao i o važnosti prevencije i zaštite osoba s invaliditetom od svih oblika nasilja te provedbe nediskriminirajuće politike.

U Republici Hrvatskoj je u posljednje vrijeme znatno unaprijeđen pravni okvir zaštite od nasilja svih građana, koji je prvenstveno namijenjen kvalitetnijoj zaštiti žrtava, a koji obuhvaća prvenstveno Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji te Kazneni zakon.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 7.1.

Omogućiti osobama s invaliditetom dostupnost informacija o zaštiti od nasilja i učinkovit sustav podrške svim osobama s invaliditetom žrtvama nasilja, posebno ženama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju

AKTIVNOST: 7.1.1. Osigurati dostupnost skloništa, usluge psihosocijalne podrške i drugih oblika zaštite za osobe s invaliditetom koje su žrtve nasilja u obitelji ili drugih oblika nasilja

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Centar za socijalnu skrb Čakovec

Indikatori: osigurana mogućnost smještaja u sigurnu kuću, psihosocijalna podrška i drugi oblici zaštite – prema potrebi

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 7.2.

Osigurati učinkovitu zaštitu žena s invaliditetom i djevojčica s teškoćama u razvoju od nasilja, uključujući seksualnog nasilja

AKTIVNOST: 7.2.1. Sudjelovati u razvoju programa edukacije stručnog osoblja koji se u svom radu susreću s problematikom nasilja, uključujući seksualnog nasilja nad ženama s invaliditetom i djevojčicama s teškoćama u razvoju

Nositelj: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Međimurska županija

Sunositelji: Grad Prelog, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Centar za socijalnu skrb Čakovec, sustav zdravstva, sustav pravosuđa, sustav obrazovanja

Indikatori: sudjelovanje u izradi programa edukacije stručnog osoblja – prema potrebi

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: do 2025.

AKTIVNOST: 7.2.2. Primijeniti program edukacije stručnog osoblja koji se u svom radu susreću s problematikom nasilja, uključujući seksualnog naselja, o problematičnom nasilju, uključujući seksualnog nasilja nad ženama s invaliditetom i djevojčicama s teškoćama u razvoju

Nositelj: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Međimurska županija

Sunositelji: Grad Prelog, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Centar za socijalnu skrb Čakovec, sustav zdravstva, sustav pravosuđa, sustav obrazovanja

Indikatori: sudjelovanje u edukacijama stručnog osoblja – prema potrebi

Izvori potrebnih finansijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 7.2.3. Provoditi aktivnost osvještavanja javnosti o problematičnom nasilju nad ženama s invaliditetom i djevojčicama s teškoćama u razvoju

Nositelj: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Međimurska županija

Sunositelji: Grad Prelog, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Centar za socijalnu skrb Čakovec

Indikatori: objavljene informacije s ciljem osvještavanja javnosti o problematičnom nasilju na www.prelog.hr

Izvori potrebnih finansijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

8. INFORMIRANJE, KOMUNIKACIJA I PODIZANJE RAZINE SVIJESTI

Republika Hrvatska u cilju promicanje prava i potpunog sudjelovanja u društvu osoba s invaliditetom, poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom, osigurava osobama s invaliditetom aktivnu potporu zdravom načinu života, sigurnijem okruženju, primjerenoj zdravstvenoj skrbi, rehabilitaciji i potpori u zajednici, kako bi u najmanjoj mogućoj mjeri osjetili posljedice invaliditeta.

Treba se suprotstavljati diskriminirajućim i stigmatizirajućim oblicima ponašanja koji posredno ili neposredno ometaju ili onemogućuju sudjelovanje osoba s invaliditetom u društvu. Nužno je odgovarajućim mjerama potaknuti informiranje javnosti o objektivnim spoznajama o invaliditetu i njegovim posljedicama, o načinu i željenoj kvaliteti zadovoljavanja potreba osoba s invaliditetom te o subjektivnim poteškoćama koje su u svakodnevnom životu osoba s invaliditetom potaknute negativnim stavovima i nerazumijevanjem okoline

Preduvjet takvom aktivnom pristupu je pristup informacijama putem odgovarajućeg komunikacijskog sustava, kako bi informacije bile omogućene svim građanima, odnosno uskladjene sa standardima pristupačnosti. No, usprkos sve bržem razvoju tehnologije i osmišljavanju brojnih pomagala u komunikaciji, bit će potrebno poboljšati dostupnost informacija i komunikacija za mnoge osobe s invaliditetom.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 8.1.

Omogućiti slobodno pretraživanje, primanje i proslijđivanje informacije prema izboru pojedinca - osoba s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugim članovima društva

AKTIVNOST: 8.1.1. Učiniti dostupnim informacije osobama s invaliditetom u prihvatljivim oblicima i tehnologijama, ovisno o individualnim mogućnostima komuniciranja pojedinca – osobe s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: omogućeno slobodno pretraživanje i proslijđivanje informacija prilagođeno pojedincu – osobi s invaliditetom - na www.prelog.hr

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 8.1.2. Uključiti se u izradu kataloga o pravima osoba s invaliditetom

Nositelj: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Sunositelji: Grad Prelog

Indikatori: uključen Grad Prelog u izradu kataloga – 1 katalog

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 8.2.

Koristiti nove IKT tehnologije u cilju povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom

AKTIVNOST: 8.2.1. Učiniti dostupnim komunikacijske sustave, e-usluge i informacijske sadržaje pristupačnijim osobama s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: omogućeno slobodno pretraživanje i proslijđivanje informacija prilagođeno pojedincu – osobi s invaliditetom - na www.prelog.hr

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 8.2.2. Početi koristiti e-uslugu putem projekta e-Građani u obliku koji je prihvatljiv osobama s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: omogućeno korištenje e-usluge putem projekta e-Građani - na

www.prelog.hr

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 8.2.3. Senzibilizirati zaposlene u Gradu Prelogu u svrhu razumijevanja potreba i kvalitetnijeg pružanja usluga osoba s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: održane edukacije stručnog osoblja – 1 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 8.3.

Promovirati Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom UN, relevantne preporuke Vijeća Europe i informirati o potrebnim promjenama u društvu s obzirom na preuzete obveze i međunarodne ugovore kojih je Republika Hrvatska ugovorna strana

AKTIVNOST: 8.3.1. Sudjelovati u obuci i informirati te savjetovati o pravima osoba s invaliditetom i preuzetim obveze vezano uz primjenu međunarodnih dokumenata

Nositelj: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlađe i socijalnu politiku, Međimurska županija

Sunositelji: Grad Prelog, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: sudjelovanje u obuci i informiranje o pravima osoba s invaliditetom vezano uz obveze RH u skladu s međunarodnim obvezama - na www.prelog.hr

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

9. SUDJELOVANJE U KULTURNOM ŽIVOTU

Društvo ima obvezu stvarati poticajno okruženje za osobe s invaliditetom i omogućiti im sudjelovanje u kulturnom i javnom životu na lokalnoj razini.

Uključenost osoba s invaliditetom u zajednicu ovisi i o tome koliko mogu sudjelovati u stvaranju i korištenju kulturnih vrijednosti. One imaju pravo i trebaju sudjelovati u kulturi i ostalim aktivnostima u slobodnom vremenu. Osobe s invaliditetom prepoznate su kao korisnici kulturnih usluga, ali i kao stvaratelji kulture.

Postoje brojne prepreke koje onemogućavaju osobama s invaliditetom sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi i puno uživanje njihovih osnovnih prava, pa tako i kulturnih prava.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 9.1.

Osigurati osobama s invaliditetom veću dostupnost svih sadržaja vezanih uz kulturni život zajednice namijenjen svim drugim građanima

AKTIVNOST: 9.1.1. Prilagoditi kino i kazališne predstave osobama s invaliditetom, posebno gluhim, nagluhim, slijepim, slabovidnim i gluhoslijepim osobama

Nositelj: Grad Prelog, Dom kulture Grada Preloga

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: omogućeno praćenje kina i kazališnih predstava osobama s invaliditetom

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, Dom kulture Grada Preloga

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 9.1.2. Komunikacijski prilagoditi knjižnicu i muzej

Nositelj: Grad Prelog, Knižnica i čitaonica Grada Preloga, Muzej Croata insulanus Grada Preloga

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: omogućeno praćenje sadržaja osobama s invaliditetom

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog, Knjižnica i čitaonica Grada Preloga, Muzej Croata insulanus Grada Preloga

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 9.2.

Poticati i podupirati projekte koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom, uključujući i projekte koji potiču umrežavanja i uključenost osoba s invaliditetom na projektima u institucionalnoj i neovisnoj kulturi, na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini

AKTIVNOST: 9.2.1. Sufinancirati programe ustanova u kulturi koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Dom kulture Grada Preloga, Knjižnica i čitaonica Grada Preloga, Muzej Croata insulanus Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: sufinancirani programi ustanova u kulturi – 2 x godišnje

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 9.2.2. Sufinancirati programe udruga u kulturi koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge u kulturi, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: sufinancirani programi udruga u kulturi – 1 x godišnje

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

10. SUDJELOVANJE U JAVNOM I POLITIČKOM ŽIVOTU

Jedna od prepostavki demokracije je stvaranje mogućnosti aktivnog sudjelovanja svih građana u političkom životu. Uključivanje osoba s invaliditetom u politički život nije ustupak ranjivoj skupini, nego znak političke ravnopravnosti svih građana.

Ona treba biti vidljiva u ostvarivanju biračkih prava, mogućnosti sudjelovanja u političkim raspravama, pokretanju i oblikovanju građanskih inicijativa i olakšavanju sudjelovanja u radu predstavničkih tijela.

Od osobitog je značaja pružiti osobama s invaliditetom jednake mogućnosti kako bi vlastitim političkim djelovanjem sudjelovale u kreiranju javnih politika i zagovaranju potrebnih promjena u društvu, odnosno oblikovanju političkih ciljeva i raspodjeli sredstava. Usvajanjem Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, donošenjem Zakona o pravu na pristup informacijama učinjeni su značajni iskoraci prema unapređenju normativnog okvira za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću. Intenzivno se razvijaju i internet sustavi komunikacije sa zainteresiranom javnošću, kako bi što veći broj građana, posebice osoba s invaliditetom bio u mogućnosti predlagati mjere javne politike.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 10.1.

Osigurati tehničku podrušku ili druge oblike pomoći kako bi svim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini i kako bi se olakšalo sudjelovanje osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima

AKTIVNOST: 10.1.1. Izraditi analizu dostupnosti dokumenata za sve osobe s invaliditetom, te opreme koja je dostupna na svim razinama političkog djelovanja kao što su scanneri, pisači na Braiilleovom pismu, uključujući njihovu zastupljenost u predstavničkim i izvršnim tijelima

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: izrađena analiza dostupnosti dokumenata i opreme – 1 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: do 2025.

AKTIVNOST: 10.1.2. Povećati dostupnost dokumenata različitih formata sukladno potrebama osoba s invaliditetom i osigurati potrebnu opremu kao što su scanneri, pisači na Braiilleovom pismu u svrhu olakšavanja sudjelovanja osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: povećana dostupnost dokumenata i potrebne opreme – prema potrebi

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: do 2025.

MJERA 10.2.

Promicati sudjelovanje žena i mlađih osoba s invaliditetom u javnom i političkom djelovanju na svim razinama

AKTIVNOST: 10.2.1. Sudjelovati u javnim raspravama, okruglim stolovima i seminarima u svrhu informiranja i senzibiliziranja javnosti o mogućnostima uključivanja žena i mlađih s invaliditetom u javni i politički život

Nositelj: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlađe i socijalnu politiku

Sunositelji: Međimurska županija, Grad Prelog, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: sudjelovanje u javnim raspravama, okruglim stolovima i seminarima – 3 x godišnje

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 10.2.2. Sudjelovati u izradi i uvođenju rodno osjetljivih programa putem Županijskog povjerenstva za ravnopravnost spolova s naglaskom na poboljšanje položaja žena s invaliditetom

Nositelj: Međimurska županija

Sunositelji: Grad Prelog, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: sudjelovanje u izradi i uvođenju rodno osjetljivih programa – 2 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 10.2.3. Sudjelovati u procjeni kvalitete primjene rodno osjetljivih programa putem Županijskog povjerenstva za ravnopravnost spolova s naglaskom na poboljšanje položaja žena s invaliditetom

Nositelj: Međimurska županija

Sunositelji: Grad Prelog, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: sudjelovanje u procjeni kvalitete primjene rodno osjetljivih programa – 2 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

11. REKREACIJA, RAZONODA I SPORT

Brzi razvoj tehnologije i znanosti, kao i njihova primjena u svakodnevnom životu i radu dovode do brojnih pozitivnih, ali i do značajnih negativnih promjena u odnosu na tjelesno i mentalno zdravlje.

Sportske aktivnosti doprinose očuvanju i unapređenju zdravlja te umanjuju negativne posljedice invaliditeta, a mogu se promatrati i kao nadopuna metodama fizikalne terapije. Osim toga, rekreacija, razonoda i sport snažno doprinose socijalnoj uključenosti djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, omogućujući im druženje i zabavu sa širokim krugom ljudi, a ujedno i pružajući priliku za prezentiranje njihovih potencijala i mogućnosti te samopotvrđivanje.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 11.1.

Informirati i podizati svijest o pristupačnom turizmu

AKTIVNOST: 11.1.1. Sudjelovati u kreiranju baze podataka o pristupačnosti objektima i uslugama u turističkim odredištima

Nositelj: Ministarstvo turizma

Sunositelji: Međimurska županija, Turistička zajednica Međimurske županije, Grad Prelog, Turistička zajednica Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: sudjelovanje u kreiranju baze podataka o pristupačnosti – 3 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 11.1.2. Sudjelovati u pripremi i provođenju kampanja podizanja svijesti o pristupačnom turizmu

Nositelj: Ministarstvo turizma

Sunositelji: Međimurska zajednica, Turistička zajednica Međimurske županije, Grad Prelog, Turistička zajednica Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: sudjelovanje u pripremi i provođenje kampanja podizanja svijesti o pristupačnom turizmu – 3 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 11.2.

Izraditi, provoditi i pratiti programe izvanškolskih športskih i drugih aktivnosti koje će poboljšati uključivanje djece i mladeži s teškoćama u razvoju

AKTIVNOST: 11.2.1. Sudjelovati u izradi prijedloga programa za uključivanje djece s teškoćama u razvoju i mladih s invaliditetom u svakodnevne, kontinuirane, planirane i programske sportske aktivnosti u mjestu stanovanja

Nositelj: Hrvatski paraolimpijski odbor

Sunositelji: Zajednica sportskih udruga i saveza Međimurske županije, Zajednica sportskih udruga Grada Preloga

Indikatori: sudjelovanje u izradi prijedloga programa za uključivanje djece s teškoćama u razvoju i mlađih s invaliditetom u sportske aktivnosti – 3 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 11.2.2. Sudjelovati u provedbi programa za uključivanje djece s teškoćama u razvoju i mlađih s invaliditetom u svakodnevne programirane i planirane sportske aktivnosti u mjestu stanovanja

Nositelj: Hrvatski paraolimpijski odbor

Sunositelji: Zajednica sportskih udruga i saveza Međimurske županije, Zajednica sportskih udruga Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: sudjelovanje u provedbi programa za uključivanje djece s teškoćama u razvoju i mlađih s invaliditetom u sportske aktivnosti – 1 x godišnje

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 11.3.

Osigurati i prilagoditi dječja igrališta, sportske terene i parkove djeci s teškoćama u razvoju

AKTIVNOST: 11.3.1. Osiugrati pristupačnost dječjih igrališta, sportskih terena i parkova prilagođenih djeci s teškoćama u razvoju (postojećih i novoizgrađenih)

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Zajednica sportskih udruga Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: osigurana pristupačnost dječjih igrališta, sportskih terena i parkova – prema potrebi

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

12. RIZIČNE SITUACIJE I HUMANITARNA KRIZNA STANJA

Sustav i djelovanje civilne zaštite uređeni su Zakonom o sustavu civilne zaštite. U sustavu civilne zaštite pruža se pomoć svima kojima je potrebna, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi.

Osobe s invaliditetom se često zanemaruju u humanitarnim kriznim stanjima, bilo da su ona izazvana djelovanjem ljudi kao što su to ratni sukobi ili su izazvane prirodnim katastrofama.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 12.1.

Pripremiti planove za pružanje skrbi osobama s invaliditetom u katastrofi

AKTIVNOST: 12.1.1. U planove djelovanja civilne zaštite ugraditi zadaće i postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u provođenju mjera i aktivnosti spašavanja osoba s invaliditetom u velikoj nesreći i katastrofi

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Stožer civilne zaštite Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: ugrađene zadaće i postupanje operativnih snaga u spašavanju osoba s invaliditetom – 1 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 12.1.2. Odrediti nositelje obveza izrade operativnih planova civilne zaštite

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Stožer civilne zaštite Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: određen nositelj obveze izrade operativnih planova civilne zaštite – 1 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 12.1.3. Definirati primjerene dopunske načine uzbunjivanja osoba s invaliditetom, različite od standardnih koji se koriste za potrebe javnog uzbunjivanja, osobito uvesti uporabu novih tehnologija i uvesti nove operativne komunikacijske postupke, s naglaskom na prilagođavanje prijenosa informacija primjerena kategorijama invaliditeta

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Stožer civilne zaštite Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: definirani dopunski načini uzbunjivanja osoba s invaliditetom – 1 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 12.1.4. Utvrditi mesta za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Stožer civilne zaštite Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: utvrđeno mjesto za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom – 1 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 12.2.

Ospособiti i pripremiti osoblje civilne zaštite za sudjelovanje u skrbi o osobama s invaliditetom u katastrofi

AKTIVNOST: 12.2.1. U svim aktivnostima sustava (ospособљавanjima, vježbama) davati poseban naglasak na sadržaje o načinu provođenja skrbi o osobama s invaliditetom, osiguravati odgovarajuću opremu za osoblje operativnih snaga koje će sudjelovati u pružanju žurne pomoći osobama s invaliditetom u katastrofi

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Stožer civilne zaštite Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: osigurana odgovarajuća oprema za osoblje operativnih snaga koje će sudjelovati u pružanju žurne pomoći osobama s invaliditetom u katastrofi – 1 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 12.2.2. Provesti dvije terenske vježbe operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite na opću temu skrbi o osobama s invaliditetom u katastrofi

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Stožer civilne zaštite Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: provedene dvije terenske vježbe – 2 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 12.2.3. Evakuaciju, hitan prijevoz, utočište i rehabilitaciju u katastrofi osigurati korištenjem svih kapaciteta prilagođenih specifičnim potrebama osobama s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Stožer civilne zaštite Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: osigurani kapaciteti u katastrofi za osobe s invaliditetom – 1 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 12.2.4. Planovima djelovanja civilne zaštite utvrditi zadaće operativnim snagama sustava civilne zaštite, identificirati materijalne potrebe i izvore njihovog zadovoljavanja, pripremiti se za provođenje zadaća iz nadležnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Stožer civilne zaštite Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: utvrđene zadaće operativnim snagama – 1 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

13. UDRUGE OSOBA S INVALIDITETOM U CIVILNOM DRUŠTVU

Civilno društvo je vrlo rano prepoznato kao potencijalni subjekt aktivnog uključivanja osoba s invaliditetom u društveni život. Organizirajući se u udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, saveze i mreže, formalne i neformalne, osobe s invaliditetom dale su aktivan doprinos u izgradnji demokratskih procesa našega društva u cijelini.

Organizacije civilnog društva su doprinijele stvaranju pozitivne predodžbe u javnosti o osobama s invaliditetom i njihovim potrebama te time promicale njihovo uključivanje u život zajednice.

U tom smislu neophodno je i nadalje poticati i stvarati povoljno okruženje za razvoj volonterskog društva, koje je jedna od temeljnih vrijednosti i jedno od glavnih obilježja djelovanja organizacija civilnog društva.

Potrebno je osigurati kontinuitet provođenja aktivnosti podizanja svijesti javnosti o značaju udruga osoba s invaliditetom te njihovim rezultatima rada, poticati suradnju udruga osoba s invaliditetom s ostalim organizacijama civilnog društva te pridonijeti uspostavljanju mehanizama koji će omogućiti učinkovitiju suradnju između udruga osoba s invaliditetom te lokalne vlasti, a s ciljem smanjenja socijalne isključenosti.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 13.1.

Razvijati partnerstvo jedinice lokalne samouprave s udrugama osoba s invaliditetom
AKTIVNOST: 13.1.1. Osigurati sudjelovanje predstavnika udruga osoba s invaliditetom u radu Savjeta za socijalnu skrb

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Savjet za socijalnu skrb Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: razvijeno partnerstvo Grada Preloga i udruga osoba s invaliditetom – 1 x

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 13.2.

Sustavno finansirati udruge osoba s invaliditetom omogućujući njihovo djelovanje u cilju unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom

AKTIVNOST: 13.2.1. Poboljšati dostupnosti i transparentnost podataka o rezultatima projekata i programa finansiranih iz javnih izvora koje provode organizacije civilnog društva s izdvojenim podacima o finansiranju projekata i programa u području potpore osobama s invaliditetom, osobama s posebnim potrebama i socijalno ugroženim skupinama

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Savjet za socijalnu skrb Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: poboljšana dostupnost i transparentnost podataka o rezultatima projekata na www.prelog.hr

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

AKTIVNOST: 13.2.2. Redovito prikupljanje i objavljivanje informacija o raspisanim natječajima relevantnim za rad udruga osoba s invaliditetom na nacionalnoj, područnoj i lokalnoj razini i njihovo objavljinjanje na mrežnim stranicama

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: prikupljane i objavljene informacije o raspisanim natječajima na www.prelog.hr

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 13.3.

Poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom programima i projektima udruga

AKTIVNOST: 13.3.1. Dodatno vrednovati (bodovati) višegodišnje projekte i programa za čiju se provedbu su-financiraju i plaće osoba s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: dodatno bodovani višegodišnji projekti za zapošljavanje osoba s invaliditetom – prema potrebi

Izvori potrebnih financijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

14. MEĐUNARODNA SURADNJA

Republika Hrvatska, kao članica Ujedinjenih naroda, Europske unije i Vijeća Europe, te u skladu sa suvremenim standardima na području ljudskih prava, aktivno promiče i štiti ljudska prava osoba s invaliditetom.

Hrvatska se obvezala promicati pravo osoba s invaliditetom na život u zajednici na ravnopravnoj osnovi s drugim građanima s ciljem izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom.

MJERE I AKTIVNOSTI

MJERA 14.1.

Podnosići izvješća o provedbi preuzetih obveza sukladno međunarodnim instrumentima na području promicanja i zaštite prava osoba s invaliditetom (UN, Vijeće Europa, tijela EU i ostala međunarodna tijela i organizacije)

AKTIVNOST: 14.1.1. Izrađivati izvješća o provedbi preuzetih obveza sukladno međunarodnim instrumentima na području promicanja i zaštite prava osoba s invaliditetom

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Savjet za socijalnu skrb Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: izrađena izvješća o provedbi preuzetih obveza – 1 x godišnje

Izvori potrebnih finansijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

MJERA 14.2.

Nastaviti suradnju s međunarodnim tijelima i organizacijama nadležnim za zaštitu i promicanje ljudskih prava osoba s invaliditetom

AKTIVNOST: 14.2.1. Pratiti rad Vijeća Europe na području promicanja i zaštite prava osoba s invaliditetom aktivnim sudjelovanjem u radnim tijelima Vijeća Europe te provoditi, distribuirati i integrirati njihove preporuke u strateške dokumente, politike i programe na lokalnoj razini

Nositelj: Grad Prelog

Sunositelji: Savjet za socijalnu skrb Grada Preloga, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Indikatori: praćen rad i integrirane preporuke u strateške dokumente – prema potrebi

Izvori potrebnih finansijskih sredstava: Grad Prelog

Razdoblje provedbe: kontinuirano

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Praćenje Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom na području Grada Preloga za period od 2020. do 2025. godine u nadležnosti je Savjeta za socijalnu skrb Grada Preloga u suradnji s Upravnim odjelom za upravu i društvene djelatnosti.

Upravni odjeli Grada Preloga, ustanove kojima je Grad Prelog osnivač i trgovačka društva u vlasništvu Grada Preloga dužni su provoditi mjere i aktivnosti iz Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom na području Grada Preloga za period od 2020. do 2025. godine.

Upravni odjeli Grada Preloga dužni su u svoje godišnje planove rada uvrstiti mjere i aktivnosti u skladu s Strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom na području Grada Preloga za period od 2020. do 2025. godine te za svaku godinu osigurati sredstva za njihovu provedbu.

Savjet za socijalnu skrb Grada Preloga svake će godine do 01. travnja podnijeti Gradskom vijeću Grada Preloga izvješće o provedbi Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom na području Grada Preloga za period od 2020. do 2025. godine za prethodnu godinu.

Strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom na području Grada Preloga za period od 2020. do 2025. godine biti će objavljena u *Službenom glasniku Međimurske županije*.

GRADSKO VIJEĆE GRADA PRELOGA

KLASA: 551-03/19-01/03

PREDsjEDNIK:

URBROJ: 2109/14-01-19-2

Đuro Ujlaki, dipl.ing.stroj.

Prelog, 19.12.2019.